

Ministerstvo životního prostředí České republiky

ÚVOD DO PROBLEMATIKY STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ

RNDr. Pavla Kačabová

Ministerstvo životního prostředí
odbor ekologických škod
pavla.kacabova@mzp.cz

OBSAH

- Pojem „ stará ekologická zátěž“
- Dílčí mechanismy
  - Rámec ES
  - Sanace lokalit po SA
  - § 42 odst. 4 z. č. 254/2001 Sb., o vodách
  - Fondy EU (OPI, OPŽP)
  - Další možnosti (fondy EU – ROPy, OPPI; MMR)
- Metodické pokyny a příručky

KONTAMINACE ŽP - PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ

- Zkušenosti od 60. let 20. stol.
- Největší pozornost po r. 1990:
  1. přechod vlastnictví
  2. nová legislativa ŽP
    - horizontální i jednotlivé složky ŽP
    - nové principy

„STARÁ EKOLOGICKÁ ZÁTĚŽ“

1. Závažná kontaminace
  - povrchových a podzemních vod
  - zemin
  - stavebních konstrukcí
2. Ohrožení složek ŽP nebo zdraví člověka
3. Původce kontaminace neexistuje nebo není znám

MECHANISMY ODSTRAŇOVÁNÍ SEZ

- **MF (dříve FNM ČR)**
- **MŽP pro odstraňování SEZ po SA**
- Zdroje krajských úřadů dle § 42, odst. 4 zákona 254/2001 Sb., o vodách
- **Fondy EU (OPI, OPŽP)**
- Resortní zdroje – MPO (CzechInvest, Diamo), MO, MMR
- Soukromé zdroje

ES - JEDNOTLIVÉ KROKY

- Ekologický audit
- Souhlas vlády ČR s uzavřením ekologické smlouvy
- Analýza rizik
- Správní rozhodnutí o uložení nápravných opatření
- Sanace
- Postsanační monitoring
- Ukončení ES

Stav řešení SEZ v procesu privatizace k 31.12.2009

<i>stadium</i>	<i>počet</i>
uzavřené ES	282/321
ukončené ES celkem	124
ukončené ES 2008/09	11/12
provedená úhrada (v mld. Kč)	45,7

NOVÁ STRATEGIE MF

- **UV č. 1339 z 28.11.2007**
- **UV č. 687 z 9.6.2008**
- **UV č. 1480 z 24.11.2008**

- 11. 12.2008 - zahájeno zadávací
- 9. 2.2009 - lhůta pro podání žádostí dodavatelů o účast v užším řízení
- 15.4.2009 - ukončení posuzování kvalifikace

SANACE LOKALIT PO SOVĚTSKÉ ARMÁDĚ

- UV ČR č. 2 ze dne 6. ledna 1993
- V ČR využíváno 73 různě velkých lokalit
- 60 lokalit - významný rozsah ekologických škod
- Hl. kontaminanty:
  - RL, CIU, ojediněle TK, PAU
- Lokalizace:
  - letiště, přečerpávací stanice, zásobníky PHM
  - prádelny
  - skládky

SANACE LOKALIT PO SA (2010)

- **sanace** na 3 lokalitách (Kuřívody, Olomouc-Neředín, Všejanya- les)
- **PM** na 3 lokalitách (Hradčany, Bruntál, Milovice – tábor)
- **ostatní /doprůzkum, AAR, NA.../** (Luštěnice, ?)
- **pokračování likvidace vrtů ?**

SA – FINANČNÍ PROSTŘEDKY

- Hrazeno ze státního rozpočtu

<i>období</i>	<i>čerpáno (mil. Kč)</i>
1991 – 2009	1 420
2009	32
2010 - 2016	170

§ 42 odst. 4 z. č. 254/2001 Sb., o vodách

- **Bor u Skutče** (Pardubický kraj) – realizace PM
- **Kovo Bzenec** (Jihomoravský kraj) - ukončení sanace, připravuje se monitoring NA z OPŽP
- **Transporta Chrudim** (Pardubický kraj) - ochranné sanační čerpání, žádost o sanaci z OPŽP schválena
- **Červený Kostelec** (Královehradecký kraj) – ochranné čerpání, cca 200 - 300 tisíc ročně

SNAHA O KOMPLEXNÍ ŘEŠENÍ SEZ

- 2000 –2002: Zákon o zátěžích na ŽP
- Program na sanaci závažně kontaminovaných lokalit
  - samostatný program
  - dílčí program v rámci SFŽP
- 2004 - úvahy o transpozici ELD (č. 2004/35/ES) - rozšíření o obl. SEZ

OP INFRASTRUKTURA (2004 – 2006)

- Opatření 3.4B – Rekultivace a sanace SEZ
- Celkem 19 projektů
  - dotace – 400 135 tis. Kč
  - celková cena – 558 532 tis. Kč
  - **Sanace skládky prům. odpadu v k.ú. Rychnov**
  - **Sanace skládky Hodonín**
  - Likvidace SEZ po těžbě ropy a zemního plynu v biosférické rezervaci Dolní Morava
  - Sanace a rekultivace skládky Sobotín
  - Sanace skládky kalů – laguna Údlice
  - Rekultivace skládky TKO Hošťálkova
  - ...

OPŽP - PO 4

4.2 – ODSTRAŇOVÁNÍ SEZ

- **1. výzva: září - říjen 2007**
  - 9 přijatých žádostí
- **2. výzva: srpen – říjen 2008**
  - 23 přijatých žádostí
- **3. výzva: srpen – září 2009**
  - 30 přijatých žádostí (15 AR a 15 sanací)
  - Nový Bydžov (doprůzkum)
  - Klatovy-Luby (sanace)
- www.opzp.cz

MOŽNOST VYUŽITÍ VÍCE MECHANISMŮ

- **Nový Rychnov**
  - žulový lom 20 x 30 x 5 m
  - 1971 – skládka odpadních jedů
  - 1983 – zrušena
  - poč. 90 let – rekultivace
  - sledování OHS, AR, geobotanický průzkum
  - ohrožení zdrojů pitné vody pro obec Dolní Cerekev
- **§ 42 odst. 4 z. o vodách** – AAR (2003)
- **OP Infrastruktura** – sanace (II/2007 – VI/2008)
- **OPŽP** (V. výzva – 2008)– NA

DALŠÍ MOŽNOSTI ODSTRAŇOVÁNÍ SEZ

- **Fondy EU**

- Regionální operační programy
- OP Podnikání a inovace (MPO)

- **MMR**

- Podpora regionálního rozvoje, např.:
  - Podpora obnovy venkova
  - Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní a j. pohromou
  - **Podpora úprav bývalých vojenských areálů k obecnímu využití**

STRATEGICKÉ DOKUMENTY

- SPŽP (2004 – 2010)
- NIP Stock. úmluvy o POPs (2005)
- Plán hlavních povodí ČR (2007)
- Strategický rámec udrž. rozvoje (2010)

METODICKÉ POKYNY MŽP

- MP MŽP pro **zpracování AR a Kritéria znečištění zemin a podzemní vody** (1996)
- MP pro **AR kontaminovaného území** (2005)
- MP pro **průzkum kontaminovaného území** (2005)
- **Vzorkovací práce v sanační geologii** (2007)
- **Zásady zpracování studie proveditelnosti** pro nápravu závadného stavu kont. lokalit (2007)

METODICKÉ PŘÍRUČKY MŽP

- Možnosti použití **geofyzikálních metod** (1999)
- **MNA rop. uhlovodíků** v PV (2001)
- MP na použití technologie **chemické oxidace in-situ** (2005)
- MP pro použití **reduktivních technologií in situ** při sanaci KM (2007)
- **Aktualizace MP „Možnosti použití geofyzikálních metod“** (2009)
- http://www.env.cz/cz/metodiky_ekologicke_za_teze

REKAPITULACE

- Pojem „ stará ekologická zátěž“
- Dílčí mechanismy
  - Rámec ES
  - Sanace lokalit po SA
  - § 42 odst. 4 z. č. 254/2001 Sb., o vodách
  - Fondy EU (OPI, OPŽP)
  - Další možnosti (fondy EU – ROPy, OPPI; MMR)
- Metodické pokyny a příručky

Děkuji Vám za pozornost

RNDr. Pavla Kačabová
Ministerstvo životního prostředí
pavla.kacabova@mzp.cz
Tel. do kanceláře: 267 122 069
mobil: 724 256 077

